

Hans Krása

Hans Krása se narodil v Praze v česko-německé rodině. Komponovat začal již jako dítě. Vystudoval konzervatoř. Po studijních pobytech v Paříži a Berlíně se vrátil do Prahy, která pro něj byla nejpevnější základnou. Přátelil se s německými intelektuály i s českými umělci, především malíři. Ve třicátých letech dozrál k velkým vokálně-instrumentálním dílům. Prohloubila se i jeho umělecká spolupráce s českou avantgardou. Pro své protifašistické smýšlení byl Krása v srpnu 1942 internován v ghettu v Terezíně, kde mu byla hudba, jako mnohým ostatním, posilou.

(Upraveno a zkráceno podle <http://www.musicabona.com/krasa/sheet/index.html.cs>)

Brundibár

Dětskou operu Brundibár napsali hudební skladatel Hans Krása a spisovatel Adolf Hoffmeister v roce 1938. V polovině roku 1941 představení nacvičil Rafael Schächter s několika přáteli jako dárek k padesátinám ředitele sirotčince v Praze na Hagiboru. Architekt František Zelenka vytvořil na jevišti ohradu z prken, na které umístil kulisy postav zvířátek s otvory pro obličej dětí. V Praze se představení hrálo pouze dvakrát a navíc tajně, protože kulturní činnost byla v té době už Židům zakázána. V srpnu 1942 Hans Krása odjel s transportem do Terezína, mnozí jeho spolupracovníci a děti ho brzy následovali.

Rudolf Freundfeld-Franěk přivezl do ghetta klavírní výtah a ujal se vedení zkoušek na půdě Drážďanských kasáren. Do práce neustále zasahovaly transporty. Dětské herce odvezené do koncentračních táborů na východě musely nahrazovat děti z nových transportů. Po více než dvou měsících zkoušení se 23. září 1943 v Magdeburských kasárnách konala premiéra. Opera Brundibár měla velký úspěch a celkem se do podzimu 1944, kdy z Terezína odjížděly poslední transporty, odehrálo asi 55 repríz, hrálo se tedy v průměru jedno představení týdně.

Na jaře 1944 se terezínské ghetto chystalo na návštěvu komise Mezinárodního červeného kříže, která měla zhodnotit jeho funkci "vzorového" ghetta, které "vůdce daroval Židům". Brundibár byl vybrán jako představení, které se komisi předvede. Představení se přestěhovalo do velké sokolovny mimo ghetto, architekt Zelenka, který vytvořil podobnou scénu jako v Praze, dostal materiál na vylepšení kulisy a kostýmů - zkrášlení Brundibára se muselo stihnout přes noc. Závěrečné scény Brundibára se ještě v létě 1944 natočily pro propagandistický film *Theresienstadt* (známějším pod názvem *Vůdce daroval Židům město*).

(<http://www.holocaust.cz/cz2/history/events/brundibar>)

Obsah opery Brundibár

Sourozenci Aninka a Pepíček mají nemocnou maminku. Jako lék jí pan doktor předepsal mléko. Děti však na něj nemají peníze. Vidí však, že flašinetář Brundibár si vydělává peníze hraním pro lidi a rozhodnou se zkusit to také. Snaží se zpívat písničku, ale flašinetář je s pomocí strážníka vyžene. Děti si neví rady a jsou zoufalé. Pomohou jim však zvířátka. Svolají všechny děti z okolí a společně lidem zazpívají pěknou ukolébavku. Lidem se písnička líbí, a tak si Aninka s Pepíčkem přece jen něco vydělají. Brundibár se jim pokusí peníze ukrást, ale děti a zvířátka jej přemohou a všichni na závěr zpívají písničku: „Brundibár poražen, utíká do dále, zaviřte na buben, válku jsme vyhráli...“